

Varde Sysseis Kirkestol.

Af H. K. Kristensen.

(FORTSAT)

Vester Horne Herred.

Janderup Sogn.

Kirkekornet 19 Ørte, som Marinne Heboes haver Fæste paa i sin Livs Tid; men naar hun dør og afgaar, da er hun (Tienden) mere end dobbelt saa god, og findes en af de bedste Kirker udi Varsyssel. Kirken har 1 Bol i Jannderup, skylder aarlig 10 Sk. 2 Album, Dekan 1 Mk. med anden Herlighed. 1 Bol i Hillersleff, Jenns Rash bruger, $\frac{1}{2}$ Mk. og Dekanen Forbedelse 1 Mk. med anden Herlighed. I Vester Vrøgum 3 Ottes Land med en Toft, ganger $\frac{1}{2}$ Ørte Korn af. 1 Ager paa Kierup Mark 8 Skp. L., fra Nørðige og til Synderdige og op til Kierkevej. 2 Læs Eng øster i Nylannd til S. Nickolaj Alter. 4 Læs Eng i Flødegaard. 2 Læs Eng i Hollmhaffue. Simonn Johannsenn gav Kirken 2 Læs Eng hos Kirken. Kirken har i Billom Enge 3 Læs Eng. 1 Toft, 8 Skp. L., skylder 2 Skp. Korn aarlig. (Denne Post er den sidste paa Siden; men nederst i Hjørnet til højre er der skrevet et »M. H.«, antagelig en Paamindelse om Marinne Heboes). I Kierup Mark 2 Ørte Land og ganger 1 Ørte Korn, naar den bruges. 1 Læs Eng og 2 Skp. paa Steenhyff (Stenhøj). 4 Læs Eng i Aaell Enge

og 2 Skp. L. paa Brørup Mark. 2 Enge i Kielst Enge. Item Niels Nielsøn i Hillersleff 26 Læs Eng. Niels Jennsøn i Hillersleff 20 Læs Eng. Olluff Laugsønn. 10 Læs. Jørgen Laugsønn 10 Læs. Item Mergrette Niskonne 13 Læs Eng. Søffren Simonsønn 10 Læs. Jørgenn Søffrennsøn 20 Læs. Hanns Hannsen 20 Læs. Lauge Hannsenn 30 Læs. Fru Marine Ehnelds 20 Læs. Bertell Eysønn har Eng for 3 Sk. Jep Eysønn 2 Læs Eng i Owe. 1 Eng vesten Owevad Sande. 3 Ørte L. paa Jannderup Mark. 2 Læs Eng i Haffuer Kier. 2 Læs Eng liggende sønden paa Strenge i Jannderup Enge. 18 Læs Eng i Hillersleff Aae Enge. Kirken har en Lavhævd, som M. Jacob (Hans) Suaning har laant Marine Heeboes, tiltroer hende, naar paaæskendes vorder (!), som hun begærede at forsvare Kirkens Ejen- dom med, efter M. Jachobs Sedels Lydelse«. (Jan- derup Kirke var indviet til St. Nikolaus, Nikolaj).

Billem (Billum) Sogn.

Kirkekornet 17 Ørte. I Billom Mark 10 Ottes L. I Jannderup 2 Agre, 8 Skp. L. I Kierup Mark 3 Agre 1 Ørte L. 2¹/₂ Læs Eng i Jannderup Stien Enge. 4 Agre i Hiullsmat 8 Skp. L. 4 Læs Eng i Kiells Krog. Nok item 2 Læs Eng. I Kiells Krog 40 Læs. Enge i Østerenge, Mads Hannevonng bruger. 2 Læs Eng i Jannderup Enge. Søren Bundessenn har Kirkeenge for 1 Mk. Kirkeværger har Enge for 2 Mk. Enge i Øster Enge, som Olluff Bodsenn bruger. I Vrøgum Mark 7¹/₂ Ørte L. og 1 Toft for 8 Skp. Korn. Item Boe Lauridzen har Jord paa Terp (Billumtarp) og Kiells (Kjelst) Mark. 4 Læs Eng i Smaa Enge, Christen Madsen 1 Eng for 7 Sk.

Aaell (Aal) Sogn.

Kirkekornet 21 Ørte. Kirkens Bol 4 Skp. Byg, som han (Fæsterne) holder Kirkegaardens Dige ved Magt for, saa længe som Provsten vil. Dekanen 1 Mk. For-

bedelse med anden Herlighed. Nok af løse Enge, som ligger til samme Bol 10 Sk. 2 Alb. Kirken har 6 Skar Eng i Holm, Aall Præstegaards Eng paa Sønderside. 4 Læs Eng sammesteds, Nis Lassenn i Vejrs næst norden ved. 2 Læs Eng i Lillestaffs Eng, Aall Præstegaards Eng paa Sønderside. 2 Læs ibm. mellem Tomas Michellsenns og Boe Anndersenns. 4 Læs Eng i Giest, Christenn Juell paa begge Sider. 6 Skar Eng i Stauffus Eng. 2 Læs Eng i Engkier hos Nis Lassønn i Oxbøll. 2 Læs Eng i Branndkrog. 4 Læs Eng i Billem Enge. 2 Læs Eng, som Christenn Pedersenn i Bore bruger. 2 Læs Eng paa Øster Vrøgum Mark, Hanns Winntersønn har. Snebis Eng, er 18 Læs Eng, Aall Præstegaards Eng paa Nørside og Christenn Pedersønn i Bore paa Sønderside. 20 Læs Eng, som Jenns Juell til Hisellmed bruger. 1 Læs Eng i Barup Krog paa Dabe, Christen Piersen har. 1 Eng, Lauge i Othum har. 2 Læs ved Borup, Clemmend Lassønn har. 4 Læs Eng i Birchbech, Tamas Togellsen har. 5 Læs Eng, Mathis Niellsøn har. 6 Læs Eng, Hanns Christennsønn i Borsmose (Børsmose) har. Item Birchebech Eng 2 Læs, Anntonius Simonnsønn har. 2 Læs Eng, Clemmend i Borre har. 3 Læs Eng, Jep Piersønn i Wester Wrøgum har. 2 Læs Eng i Kragkier, Lauridtz Tomsen har. 3 Læs Eng, Michel Søffrennsønn har. Item 1 Eng i Kalsgaarde (Karlsgaarde) Mark i Øse Mark og ligger til en Gaard i Shannar (Skonager), som giver Skyld til Aall Kirke (af Engen). 8 Læs Eng i Hollm, som Troells Niellsønn har. 2 Læs Eng paa Trennge. 4 Læs Eng under Muosewraa. 4 Læs Eng i Lanng Eng. 1 Læs Eng i Kragkier, Christenn Pedersønn har. 1 Eng i Hollm, Chlemmend Thombsen har. 1 Læs Eng, Kae (Karen) Knuds gav til Kirken. 4 Læs Eng, som ligger langs ved Sckifftegrob. 2 Læs Eng under Borrup, Maths Niellsøn har. 1 Eng i Torstrup Enge.

Hoo Sogn.

Kirkekornet 4 Ørte. Et Sognevidne, at Præsten skal holde Vin og Brød til Hoo Kirke for nogle Enge, han bruger, under Dato 1528 Domminica oculj. Kirken har en Eng sønder i Rødich, Jep Olluffsenn i Oxby har, Simonn Tordsen paa Sønderside og Jep Bertellsenn paa Nørside. Eng paa Taffle, Adtzer Terckellsønn bruger, Niis Ostersenn paa Nørside og Tord Michellsen paa Østerside 1 Læs. 1 Eng i Oxby Enge, Tomas Mickellsønn paa Sønderside og Nis Torsen i Nørside 6 Læs. 1 Streng, 2 Skp. L., ret vesten Kirken. 4 Skar i Hollm 1 Læs, Jep Jennsønn paa Nørside, Nis Lassenn paa Sønderside i Adtzers Haffue. »Enge og Ager, som Tuor haver (denne Jord maa omfatte de følgende 11 Poster): 4 Læs Eng i Rinngstøfft, Maldte i Oxby paa Sønderside og Peder Hannsenn paa Nørside. 2 Agre i Pyt. 1 Ager norden Fofuellaall. 2 Agre nordvest Kirken (Plads til Navnet, men det mangler) ved Kirken. 2 Skp. L. vesten i Muost, Simon Tuordsønn paa Nørside, Frannds Piersønn i Hoo paa Sønderside, kaldes Tofftland ved Degnen. 2 Agre norden Termenn Pedersønn. 8 Læs Eng sønden Oxby Kirke, som Kirken stod tilforn. 1 Læs paa Tafflø, Mads Jennsønn i Hoo paa Vesterside, Mads Nielsen i Oxby paa Østerside. 12 Skar paa Torne Tofft, Nis Søffrennsøn paa Sønderside, Jep Bertellsen paa Nørside 4 Læs. 10 Skar Eng østen Gaswonng, Præsten paa Nørside, Nis Søffrensen paa Sønderside 3 Læs. 7 Læs Eng i Rinngstofft. —

Nis Torsen har Kirkens Ejendom, skal give Skyld til Hoo Kirke.

Mads Terckellsenn i Hoe har Vand Eng, Hanns Hannsønn paa Nørside, Nis Tuorsen paa Sønderside 18 Sk. Jenns Mathesenn 6 Skar Eng mellem Hoo Digger, Adtzer Terckellsenn paa Nørside og Tords Søn-

ner paa Sønderside. Mete, Peder Mathsens, har 3 Læs Eng, 5 Skar i Hoo Enge, Tomas Piersenn i Hoo paa Nørside og Nis Piersenn paa Sønderside. 6 Sk. Clemand Lasenn i Borup har en Ager kaldes Jis Ager 3 Sk. Bachenn Søffrensenn 3 Stk. Enge, giver 10 Læs, den ene kaldes Heste Eng paa Hallm, en anden Korssett.

(Oksby Kirke er flyttet flere Gange, Af foranstaaende ser vi, at Kirken er flyttet før 1608, og at den ældre Kirke har ligget ved Siden af en Eng. Mellem 1716 og 30 maatte Kirken atter flyttes. Sandflugt havde ødelagt den. Den nyopførte var ligesom den forrige — »Kirken med Straatag«. 1770 maatte den graves ud af en Klit. Den blev 1891 afløst af den nuværende Oksby Kirke; den forladte, ensomme Kirkegaard er fredet og er et ejendommeligt og gribende Sted).

Oxeby (Oksby) Sogn.

Kirkekornet 9 Ørte. 12 Læs Eng, Jes (Jens) Juell havde og nu Gunder Bachenn. 3 Læs Eng paa Plaædt norden Rogell. 2 Læs Eng i Ris Eng, Mads Adser sønn paa Vester Side og Frands paa Østerside. 1 Læs Eng paa Mos Hollm. $\frac{1}{2}$ Læs Eng paa norden Borup Ager 3 Skar. 1 Læs Eng i Staffuens Eng. 2 Læs Eng i Strenge norden Røgell Veill (Vase), Bachenn Søffrensenn paa Østerside, Hanns Niellsenn og Annders Anndersen paa Vesterside. 1 Eng i Hollm 8 Læs. 6 Læs Eng i Oxeby Enge under Kaarset, Bachenn har. 2 Læs Eng paa Hest Eng ligger til Hoo Kirke. 2 Læs Eng paa Rings Tofft ligger til Hoe Kirke. 1 Læs Eng paa Hyrsted, som Maae Niskonne i Outrup gav til Kirken. 2 Læs Eng i Muosevraa Enge østen Peder Jennsens Hus, som Niels Niellsenn i Oxby gav til Kirken. 1 Ager østen Knuds Hus 1 Skp. L. Kirken har 1 Part, 3 Læs, i Giest norden Muose Eng. 6 Skar Eng for Røgellsted Ager og 12 Skar ibm. 2 Læs Eng

sønden Røgell. 2 Læs Eng ved Borup Ager. Peder Piersønn har af Kirkens Ejendom for 1 Mk. 1 Ager paa Jis Ager, 6 Skp. L. 1 Ager paa Kierr Ager 6 Skp. L. 2 Agre paa Kierager 6 Skp. L. 9 Skp. L. paa Borupmarch, Christenn Madtzsønn gav Kirken. Bachen Asmussenn gav til Kirken 8 Skar Eng i Broshifft. 1 Ager paa Wejrsø (Vejrs) Mark $2\frac{1}{2}$ Skp. L. Jep Boesenn 1 Eng 2 Sk. Niis Pallesenn i Vejrs 1 Ager norden paa Taffuell $3\frac{1}{2}$ Skp. L. 1 Læs Eng paa Taffuell. Gunde har Jord for 6 Sk. engelsk. Peder Karlsen gav Kirken 2 Læs Eng med saa Skel, at den som bruger Gaarden skal give 6 »Enngellst« (Engelsk) deraf. Item Gunde i Veyers 1 Læs Eng, næst Arvinger skal bruge det. Item Jes Paffue Degnn har Kirkens Ejendom. Jes Nielsenn og Jenns Dynnesønn har 7 Skar Eng under Kaarsset. Item Jørgenn Michellsenn i Oxbøll paa Nørside og Mads Bertellsenn paa Sønderside. Hanns Laursenn og Powell Piersenn har 12 Læs Eng, som ligger sønden Kaarsset og sønden ved nordligste Daab.

Henne Sogn.

Kirkekornet 18 Ørte, og naar Simonn Gammelltoft afgang, skal han give aarligen 19 Ørte efter sit Fæstebrevs Lydelse. Item Kirken har Siellgiff Jord udi Henne Sogn, som Præsten har 6 Ørte og 6 Skp. Korn af for Fredagsprediken, og Dechenn al Herlighed af forne Jord. Madtz Olluffsenns Gaard i Stagsø (Stavsø) skylder 6 Skp. og 4 Skp. af den anden der sammesteds. Item paa Hostrup Mark til Jordskyld 3 Skp. L. og 12 Skar Eng der sammesteds 14 Sk. Jord paa Hennebjerg Mark skylder 8 Skp. Korn, og 1 Eng i Vesterkier 16 Skar. Jord paa Dyrreby Mark 8 Skp. Rug og 2 til Billum Kirke. Jord paa Fide Mark, som kaldes Sillgiff, skylder 1 Ørte. Jord paa Klinting Mark 12 Skp. Korn. 1 Eng i Vesterkier 12 Skar. 1 Eng i

Trannmouse 12 Skar. I Annager paa Fuells Kier 18 Læs Eng. I Bull Kier 4 Læs Eng. I Tier Eng i Agre Ager 24 Læs Eng. 1 Eng paa Nyrbierge 4 Læs. 1 Fjerding i Leestrup 4 Læs. 1 Eng paa Tot Eng 8 Læs. 1 Fjerding i Leestrup 4 Læs, Gunde haver. Jes Jørgensen, Knud Gødesøn, Christenn Niellsenn har Siellgiff Jord paa Klinntinng Mark og 1 Læs Hø skylder 1 Ørte Korn. I Lønne Lannng Ennge 10 Skar 8 Læs. Under Huolskier 3 Skar. Paa Øgne i Arnager 5 Læs. 1 Fierding vesten Teersiig. 1 Eng paa Nyshifft i Huelps Kier, Nis Mickellsenn bruger. Paa Tot Eng 16 Læs. Paa Giering i Arnager 4 Skar. 2 Læs i Lønne Lannng Enge. 1 Ager paa Foellsbiereg. 1 Eng paa Foells Kier, 6 Læs Peder Søllsønn havde. 1 Eng paa Linnds Kier 2 Læs, Christenn Karllsenn havde. 1 Ager paa Fide Mark neden Knud Annderssøns Gaard, 8 Skp. L. 2 Skar Eng i Lønne Lannng Enge, Niells Hannsenn og Hanns Simmonnsen havde.

(Simon Gammeltoft er formodentlig Kirkeværge, der, saa længe han er det, har Tienden i Fæste paa billige Vilkaar. Sjælegiftsjorden er i den katolske Tid givet til at holde Sjælemesser for, saa afdøde kunde udløses af Skærsilden. Efter Reformationen gav Kristian III Præsten 6 Ørte Sjælegiftskorn, mod at han saa skal prædike Guds Ord for Folket hver Fredag om Vinteren, naar Almuen søger Henne Birketing, lige ret ved Kirken. Den Gang var det ikke Præsten, men andre Mænd i Sognet, der svarede Afgiften og altsaa maa have haft Jorden; senere kaldes det øvrige Jordskyldskorn ogsaa Sjælegiftskorn).

Outrup Sogn.

Kirkekornet 22 Ørte. Kirken har 6 Læs Eng paa Wig (Landsby, nedlagt ved Herregaarden Søviggaards Oprettelse 1639) Mark, som hedder Kieropvad og er afstenet fra de smaa andre Kirkeenge. Agerjord paa

Rotarp Mark, skylder aarlig $\frac{1}{2}$ Ørte Korn. 2 Agre paa Tordbøll Mark østen Vejen, 4 Skp. L. 1 Ager paa Gammellgaards Mark paa Offuer Hede Ager $\frac{1}{2}$ Ørte L. Jes Nielsen har Kirkens Enge. I Vedtarp Enge 1 Eng. Paa Allersleff Mark Ager og Eng for $1\frac{1}{2}$ Ørte Korn. Ager og Eng paa Outrup Mark 6 Skp. Korn. Kirken har en Gaard, som Niells Degenn paabor, skylder aarlig 1 Ørte Korn, til Præsten $\frac{1}{2}$ Ørte. 1 Eng hos Doropwad. 1 Eng paa Siøgaards Mark (Søgaard blev nedlagt ved Søviggaards Oprettelse). Ager og Eng i Vedtarp Mark, skylder aarlig 1 Ørte Korn, med Herlighed. 1 Eng i Narkier mellem Peder Søffrensens og Søffrenn Ibssenns Eng. 1 Eng ibm. ved Øster Lannd, mellem Bertell Niellsønn og Niss Jennsøn. 1 Eng i Nør Kier, 8 Læs, mellem Madtz og Eshe Niellsenn. 2 Agre i Outrup Mark næst østen hos Præstens Ager ved Degeer. 1 Ager i Owtrup Toft, som endes paa Nis Hannsønns Herberg. 2 Agre i Schyhede Toft næst ved Kirstine Laskonnes Gaard. Kirken har 1 Bol, som skylder $\frac{1}{2}$ Ørte Korn, Præsten har halv Skyld. Kirken har 1 Eng i Totenng næst norden Christenn Tombsens Eng i Lønne, som er 3 Skar. 1 Ager paa Nørhede Ager $\frac{1}{2}$ Ørte L. og 2 Agre til Kirkens Bol. 1 Eng paa Vester Kier i Synnderborch Mersh $5\frac{1}{2}$ Skar er 20 Læs. 1 Ager, Jep Hannsønn har. Jep Slettis Ager og Stor Anndet Ager paa Helltofft Mark, som Christen Jepsenn havde. Eng i Wigmarck, som Niels Lambertsøn havde.

Lunde Sogn.

Kirkekornet 17 Ørte. Kirken har en Gaard i Lunde By, som Jes Winntersønn iboede, skylder aarlig 3 Ørte Korn og $\frac{1}{2}$ Ørte af en Eng, som hører Kirken til og ligger til samme Gaard og kaldes Schamschiff, fæstes af Provsten, 1 Eng i Tonng Eune (Lundtang) 4 Læs. I Vedtarp Enge 1 Læs. I Wester Kier 18 Læs Eng,

som Præsten har for Vin og Brød. 14 Læs Eng i Schamshifft. 6 Læs Eng i Aae Enge. 20 Læs Eng i Schamshifft. 4 Skar Enge i Aa Enge. Kirken har sønder paa Wester Kier 30 Læs Eng næst ved Hodum Eng, som Mads Olluffsønn skiftede med Kirken for Agerjord paa Tarpmarch, aarlig 2 Ørte Korn. 1 Læs Eng østen Præsten. 1 Læs Eng vesten i Synnder Kier. 7 Skar Eng i Synnder Enge. 1 Ager i Schiellsbøll Mark 1 Ørte L. I Borrup Mark 22 Skp. L. og i Dybwad Mark. 1 Ager i Dybwadmarch norden Tords Dige. Hos Kirkegaarden 1 Ørte L. i Lang Ager. 1 Ager norden paa Krop. Jord paa Hennebjerg Mark 1 Ørte Korn. 24 Læs Eng, ganger 4 Mark deraf. 2 Agre ved Tonngwad paa Allersleff Mark. 18 Læs Eng Wester Lanngkier, som løber paa de Ellbuske. 3 Læs Eng i Tonng Enge østen Graabenn (Grøften). I Dyrreby Mark 1 Ager. 1 Læs Eng i Owtrup Mark. 2 Skp. L. i Lunde Mark ved Troager. 1 Stk. Jord sønden i Oegaard $\frac{1}{2}$ Skp. L. Item Elle Tygis gav alt sit Gods i Frøstrup Mark og andet Steds i Lunde Sogn for sin Gæld til Kirken.

Nebell. (N. Nebel) Sogn.

Kirkekornet 18 Ørte. 1 Eng i Bollkier 3 Skar vesten Jordbro, M. Niels i Eeg paa vester Side. 8 Skar Eng sammesteds. 1 Læs Eng i Giest, kaldes Høllpøt, Nis Ostersen i Eg. »2 Læs Eng i Giest, som er Knuds ligger næst østen« (ufuldstændigt?). 1 Eng kaldes Groff Eng, 3 Læs, ligger norden Følling Krog, som er Knuds næst sønden til, og Hanns Niellsønn paa Norside. 1 Læs Eng i Folling (Følling?) Krog, Hanns Nielsen paa øster Side og Suend paa vester Side. 4 Læs Eng, kaldes Dig Eng, Jenns Barrefoed paa Østerside. 1 Læs Eng i Bremsiig, som Jenns Barrefoed ligger paa Østerside. 1 Læs Eng i Bollkier, Suend paa Øster- og Hanns Niellsenn paa Vesterside. 1 Eng 8

Læs, kaldes (Navnet er ikke blevet skrevet). $\frac{1}{2}$ Læs Eng ibm., som løber paa Knud Stygis Eng. 1 Læs Eng hos Scharindweill, som Her. Tyge ligger vesten hos. 1 Læs Eng paa Biagerbro, Mikkel Thomsenn paa Østerside. 5 Skar Eng paa Fierdinng, som Annders haver. 5 Læs Eng paa Isinng, ligger vesten Huollgrob. 2 Læs Eng paa Isinng, Suenne Jennsøn paa Østerside. 12 Skar Eng ibm., i Eg ved Knud Stiige (Stygge). 7 Skar Eng ved Ruudgrob, som Terchell Lauridtzenn ligger østen i Eg hos. 21 Skar Eng næst op til Terchel Lauristzønns Eng. 18 Skar Eng østen Bullkier, Jep Tombsenn i Eg. I Biagerbo 2 Læs. 5 Læs ibm., som Hr. Tyge ligger paa Østerside og Fru Zidtzell paa Vesterside. 8 Skar Eng under Browe Vej. 6 Skar Eng østen ved Seenngepøt og østen Bollkier Jordbro. 10 Skar Eng liggende næst Østen i Eg ved Børll. 18 Skar Eng norden ved Rudegrob i Eg med Terchell Lauristsenn. 1 Læs Eng i Lille Fellingng Krog i Eg ved Hr. Tygis Eng. 4 Læs Eng i Seding Lanng Enge, i Eg østen ved den Eng til den grob (Fejlskrivning for Gaard) vesten i Staffuenns, som Jenns Niellsønn ibor. 6 Læs Eng i Fierdinng, som Jes Niellsønn i Kolle gav Kirken. $\frac{1}{2}$ Ørte L. paa Ner Kiercheager næst Vejen, som kom fra Met Niskone. 1 Eng paa Grob Eng i Synnderborch Mersk, som kaldes Kolle Eng. Peder Grombsen har Eng for $2\frac{1}{2}$ Mk. Olluf Tombsen for $2\frac{1}{2}$ Mk. Mae Jeskone og Koe har Eng for $1\frac{1}{2}$ Mk. Simonn Mørch har Eng for 6 Sk. Mette Knuds har Eng for 5 Sk. 6 Læs Eng i Fierding, som Jes Simonsen har. Item 1 Ager 1 Sk. Niis og Hanns Simonnsønn Engleje 6 Sk. Nis Grombsøn har Enge for $\frac{1}{2}$ Dl. og 3 Skp. Korn. Agerjord i Siedinng Mark skylder 2 Ørte Korn, som Mete Knuds paaboede. Agerjord i Nebbell Mark for $\frac{1}{2}$ Ørte Korn, Mae Jeskone paaboer. Agerjord i Nebell Mark $\frac{1}{2}$ Ørte Korn,

Peder Grombsønn paabor. Agerjord i Nebell Mark for $\frac{1}{2}$ Ørte Korn, som Chr. Jensen paabor. — Nebel Kirkes Lavhævd 1533 Lørdag for St. Michellis. En Landstingsdom paa Nebel Kirkes Eng, kaldet Grob Enng, 1580 12. Marty. En gammel Lavhævd paa Nebell Kirke 1520 Lørdag næst for Vor Frue Dag Asenssionnis.

(Mester Niels er vist Sognepræsten, Niels Lauridsen Barfod, ord. 1592, død 1613. Af Navnet Jens Barfod har der været flere i Sognet; her menes sikkert ham, der var Herredsfoged 1545 og endnu levede i Sedding 1562. Der nævnes en Knud Stygge, Frøstrup, 1502 og 1508).

Lønne Sogn.

Kirkekornet 7 Ørte. Kristen Jennsønn i Lønne Engleje af Kirkens Enge 1 Dl. Kirkens Ager i Lønn(e) uberegnet. Peder Christennsønn sammesteds Engleje af Kirkens Enge $3\frac{1}{2}$ Mk. 4 Sk. Nok Agerleje 1 Mk. Adtzer Graffuersønn Engleje 2 Mk. Agerleje uberegnet. Annders Christennsønn Hoo Engleje 1 Mk. Agerleje uberegnet. Marine Jens's Engleje $\frac{1}{2}$ Mk. Agerleje uberegnet. Lauridtz i Schrumsager Engleje 5 Sk. 1 Alb. Bertell Lassønn Engleje 5 Sk. 1 Alb. — Lønne Kirkes Lavhævd 1529 Lørdag efter Martinij.

(Naar man ved 4 Agerjorder finder, at Afgiften ikke er ansat, kan man gaa ud fra, at disse Jorder i nogen Tid slet ikke har været brugt, maaske fordi Sandflugt har ødelagt dem).

Quong (Kvong) Sogn.

Kirkekornet 12 Ørte. Kirken har 3 Agre næst norden ved Vejen hos Leewonng. 2 Tofter i Hallmby. 1 Ager, 8 Skp. L., paa Huswonng, Vester Hr. Niels Gundersønns Ager. 1 Toft i Aasted, Jenns Degenn har. 1 Eng i Quong Enge. 3 Agre paa Oxwonng, de 2 skyder paa Højen og den 3. mellem begge Høje.

Termenn Ibsønn gav Kirken 1 Eng, som var tilforn pantsat for 20 Mk. Bertell og Niels Søffrennsønn har Enge for 8 Sk. dansk.

(Muligvis er Hr. Niels Gundersen en Kvong Præst. Han nævnes ganske vist ikke i Præsterækken, men denne er næppe fuldstændig for den første Tid efter Reformationen, forøvrigt kan det godt tænkes, at han tilhører den katatolske Tid.)

Lydum Sogn.

Kirkekornet 11 Ørte. 1 Gaard i Rerup giver 2 Ørte Korn til Kirkens Bygning og 1 Ørte til Præsten. 1 Eng, 5 Læs ved Suensig. 6 Læs Eng i Rous Kier. 4 Læs Eng i Giest i Frisgar Enge, Præsten her for Vin og Brød. 1 Eng i Hiruigell 5 Læs. 10 Læs Eng i Aa Enge mellem Mariebo Eng og Sønderboe (Sønderbork) Kirkeeng. 2 Læs Eng i Rønn Kær. 2^{1/2} Læs Eng paa Øyg. 1^{1/2} Læs Eng i Rønn Kier. I Wiimb (S. Vium) Enge 1^{1/2} Læs. 8 Skar Eng i Aa Enge. Paa Feøllskier 3 Læs.

S. Ibs (Jacobi) Sogn udi Warde.

Kirkens Korn sættes aarlig af Borgmester og Raad, hvad den kan taale. Engleje ganger 1 Hvid paa hver Sk. Mads Rash i Hillersleff Engleje 6 Sk. Hanns Bertellsøn i Jannderup Engleje 1 Sk. Christenn Pouellsøn i Warde Engleje 6 Sk. 2 Stk. Eng i Møll Enge. 2 Stk. Eng i Friiswad Enge. 1 liden Eng i Tofftnis Enge. 1 Eng nnder Hillersleff, er tilsammen 6 Stk. Enge. Kirken har 1 Smedjested, skylder aarlig 2 Mark. Nok har Kirken Tofftpeng og Kollgaardleye, som Kirkeværger har Register paa. (Herefter er med mindre Skrift, men vist med samme Haand tilføjet: NB. at indskrive hvad det er). Tvende gamle Biskoppers Breve med 12 andre Breve lydende paa Kirkens Ejendom udi Waarde.

S. Nicolai Sogn i Varde.

Kirkens Korn sættes aarlig af Borgmester og Raad, hvad det kan taale aarlig i Skæppe Tal. Engleje ganger 1 Hvid paa hver Sk. 1 Eng i Torstrup Enge, skylder 8 Sk., som Mads Jonsen, Borgmester, har. 1 Eng, som Niels Graffuersøn i Meils bruger, skylder 5 Sk. 1 Alb. Jenns Hannsøn og Jørgen i Friswad 1 Eng, skylder 3 Sk. Mads Snedicher i Warde 1 Eng, skylder 8 Sk. Nok Enge, som Kirkeværger har i Brug, skylder 20 Sk. Nok har Kirken Tofftpenng og Kaallgaardleye, som Kirkeværger har Register paa.

Øster Horne Herred.

Øllgod Sogn.

Kirkekornet 30 Ørte. Kirken har 6 Læs Eng ved Wolborg Wad østen og vesten ved Buskene og er adskilt, Hans Olufsen i List vesten Buskene og Søffren Degenn østen Bækken, foruden andre Enge, som findes Breve og Dom paa til Kirken. Item Kirken har 1 Eng i Listinngho Enge. Ager og Eng i List Mark. 1 Ager sønden paa Gedberg. Item Tyge Christennsenn gav Kirken $\frac{1}{2}$ Ørte Land, bruges til Wogennslund. 1 Eng vesten Scherrebech, som bruges til Wallund. Agerjord paa Westkier Mark. Noch 1 Eng 4 Læs norden Echnud Bro Uad, Kirkens Eng. 1 Ager paa Spranng Ager, som hedder Bulshørt, $\frac{1}{2}$ Ørte Land. 1 Ager paa Spanngager, Nis Olluffsenn bruger. 1 Eng kaldes Klinnch Eng, Størested Eng og Baslund Eng paa begge Sider, liggende i Medellwonng Mark. 4 Læs Eng ved Echnud Bæk, nok 24 Agre i Agersnap og List Mark. Ager og Enng i Hedinng Mark, som Søffren Thombsenn bruger. Kirken har for Vin og Brød Enge, som hører til Kirken, som Breve findes hos Præsten. — Øllgoed

Kirkens Lavhævd 1524 Mandagen næst for S. Luce Euangelistæ Dag. Øllgoed Kirkes Breve om den Trætte om de Øllgoed Kirke Enge ved Wollborgwad.

Huonn (Horne) Sogn.

Kirkekornet 19 Ørte. Kirken har 4 Agre, 2 norden Kirken og 2 østen nogle Bløcher (Blokke) og Degneboell, som ligger syden fra Kirken, som Degnen (Dekanen) har Herlighed af. 2 Agre paa Bieremose Mark, vesten Linding og 1 Eng, Annders Olluffsenn har. Enge ved Bieremose Aae, som Daniel Danielsenn bruger. 1 Eng til Wor Frue Lius, som Lauridtz i Lerewad og hans Medbrødre bruger, og holder han Lys aarlig til forne Kirke. 1 Eng i Leerwad Mark 4 Læs. Item Hr. Niels, Provsten, har 1 Eng for 4 Sk. Chr. Olluffsenn har 1 Eng for 2 Læs. 1 Eng i Biallerup Mark, kaldes Thyuig (en anden Haand har rettet det til: Bøsuang Eng. I Marginen foran de 3 foregaaende Poster er der sat et NB og ligeledes foran den følgende Post.) I Linduighoffue 1 Stk. Eng. 1 Eng i Stundsig Mark vesten Bækken kaldtes Kragelund. Kirken har Enge, som ligger paa Sider (!) ved Hindsig Bæk og kaldes Guds Legems Eng, skylder 2 Td. Korn, hvilket Korn Præsten har for Vin og Brød. Eng i Lauridtz Nielsens Have. 1 Toft i Bonnum, svarer Dechenn med Herlighed. — Huornn Kirkes Lavhævd 1523 Mandag for Omniom Sanntorum.

(Da man ikke efter Reformationen havde Lys paa Sidealtrene, maa Vor Frues Lys have brændt paa Højalteret, og Horne Kirke maa da være viet til Vor Frue).

Tiisterup (Tistrup) Sogn.

Kirkekornet 14 Ørte. 1 Gaard i Tisterup By, skylder 2 Ørte Korn, med sin gamle Rettighed i Ager og Eng. Dekanen 1 Mk. Forbedelse, 1 Skovsvin med anden Herlighed, som ganger af forne Gaard. 1 Eng,

Blos Eng, ligger i Hisell Enge. 1 Eng, som Graffuers Jennsenn har. 1 Eng, Povel Effuerskier i Warde havde. 2 Agre, Knud Skrædder i Bonnum havde. 3 Læs Eng vesten Bækken, afstenet, det 4. i Bredhoemarch østen Bækken. 3 Enge, Jørgenn i Bonnum havde. 2 Agre paa Lunderup Mark. 3 Stk. Eng, det ene paa Giødswanng Kær, hedder Tregrenne Weile, det 2. paa Steen Eng, det 3. Lidell Moll Kier. 1 Eng kaldes Huolkier og 1 Stk. i Holle Enge, bruges til Wre. 1 Eng kaldes Bred Eng, som Peder Giødsenn i Giødswanng har. — Kirkens Lavhævd 1498 Mandagen efter Alle Helligens Dag. Nok findes en Landstingsdom og en Herredstingsdom med 4 Tingsvidner.

Torsterup Sogn.

Kirkekornet 11 Ørte. Kirken har disse efterskrevne Enge, som velb. Otte Clausenn til Nørholm giver aarlig 2 Dl. (af) til Kirken og Dekanen sin Herlighed. Hanns Rødhoffued i Sig 3 Læs. Villem ibm, 4 Læs. Pier Mortensenn ibm. 6 Læs. Christenn Knudsenn i Tonng (Tange) 6 Læs. Anders Hoffmannnd i Tonng 8 Læs. Karen Olluffs i Iiderich (Yderik) 2 Enge 12 Læs. Jep Hollm i Aalling 4 Læs. Lauge Hannsenn ibm. 6 Læs. Anders i Lunderup 2 Enge, den ene er sønden fra hans Kalgaard Dige, den anden over Bækken. Hanns Skrædder i Ouennsbyll (Ovnbøl) 6 Læs, giver Otte Klausenn deraf $\frac{1}{2}$ Pund Smør. Af disse Enge giver Otte Clausenn aarlig Skyld til Kirken og tager Skyld af sine Tjenere igen.

Hodde Sogn.

Kirkekornet 9 Ørte. 1 Eng kaldes Kalgorduig, som er 3 smaa Stk., Michell Tomsen imellem. 1 Eng kaldes Agerslet. 1 Eng kaldes Gaardkrog, ligger østen Hodeshow giver 3 Læs Hø. 3 Agre vesten Gryde-rygell. 3 Agre vesten næst Hundsager. $\frac{1}{2}$ Ørte Land, nordligst paa Liergraffager. $\frac{1}{2}$ Ager paa Somme

Wonng. 1 Læs Eng paa Killund, Jep Høst paa Østerside. 1 Eng, kaldet Woskier, ligger i Anndtzager Sogn giver 6 Læs. 1 Eng »kan kaldes Fouerholdt« 7 Læs. 1 Eng kaldes Hodeslet 6 Læs. 1 Eng kaldes Møllholt 8 Læs. 1 Eng kaldes Greffuensig 3 Læs. 1 Eng kaldes Wolsbrøde 3 Læs. Blos Eng 7 Læs. I Hodeslet $\frac{1}{2}$ Læs. Paa Tornn $\frac{1}{2}$ Læs. I Agerland ibm. 1 Læs. Agerland ved Aarnnbiereg næst til Peder Michellsenn 1 Læs. 1 Eng, kaldes Wrichkrog 2 Læs. 1 Ager Land vesten ved 1 Læs. 1 Læs Eng i Aal-
linngbech sønden Peder Nielsenns Eng. 1 Læs Eng under Schoffgaard. 1 Læs Eng vesten Lanngsig. Hisell Hollm vesten ved Degnen 2 Læs. 1 Eng ved Figballe vesten 2 Stene. — Kirkens Lavhævd 157 (et Ciffer mangler) Mandag for Severinni, Landstingsdom om Hodeslett 1581 d. 22. Aprilis.

Antzaggr (Ansager) Sogn.

Kirkekornet 24 Ørte. 1 Gaard i Stennderup, skylder 8 Mk. til Kirken og Dekanen 1 Mk. Forbedelse, 1 Skovsvin med anden Herlighed. 1 Bol østen Kirken ved Huollweyenn skylder aarlig $1\frac{1}{2}$ Mk. og Dekanen 1 Mk. med anden Herlighed og 16 Læs Eng til samme Bol. 1 Ager paa Quimarch, kaldes Brødhoer. 1 Ager paa Lanngager næst østen Peder Skrædder. 1 Ager ved Terchellstienn østen Vejen. 1 Ager i Muosiig hører til Kirkebolet. Paa Holtofft, Jørgenn Christensen har. 1 Ager paa Anndtzager Mark 4 Skp. L., Kirkebolet stander paa. 1 Toft norden ved Kirken østen Huoll-
veyenn. 2 Agre østen og sønden fra Bybech Wad. 1 Ager paa Lunde Mark. 1 Ager paa Allinng Mark og 1 Eng sammesteds. 5 Agre mellem Showling Hyf-
fue, norden næst til sydligste Høj. 2 Agre paa Schou-
ling Mark. 1 Ager kaldes Linuig. Knud Tygesenn har Jord for 5 Sk. Marine Mortenns har Jord for 6 Sk. Jenns Madsenn i Skowbølling for 4 Sk. Peder

Schreder Engleje 16 Sk. Christenn Anndersenn Engleje 6 Sk. Jenns Madtzenn Engleje 1 Mk. Niels i Møll Eng 12 Sk. Tyge Jennsenn Engleje 8 Sk. Giøde Piersenn Engleje 14 Sk. Mortenn Christennsenn 20 Sk. Tyge Knudsenn Engleje 12 Sk. Tomas Gødsenn 4 Sk. Giøde Benndsenn 8 Sk. Nis Piersenn 4 Sk. Peder Olluffsenn 8 Sk. Jørgen Christennsen 2 Mk.

Malt Herred.

Føwling Sogn.

Kirkekornet 27 Ørte. 1 Gaard i Føwlinng, som Claus Nielsenn paabor, som Kirken og Præsten har, og hører Tredjeparten over al Føwling Mark til forne Gaard. 1 Eng kaldes Humell, som ligger i Tochelunnd. Kirken har Stoer Homæll Mad. 2 Læs Eng, kaldes Oblinng. 3 Læs Eng kaldes Echiersig. 4 Skar Eng i Kier Enge, disse Enge har Præsten for Vin og Brød. I Møllby Mark 3 Læs Eng, som Peder Bertelsenn i Olling har. 1 Eng kaldes Kollbech. 3 Læs Eng vesten hos Hygomm Enge. 1 Toft paa Thobill (Tobøl) Mark. 1 Ager i Bobill Mark i Nis Olluffsenns Toft. 2 Stk. Ager i al Mark østen Øllkierbech og norden Vejen. 2 Agre i Bobøll vesten ved Henrich Ebsønns Hus, de ligger mellem Nis Iffuersenn og Willom Jennsenns vesten Bækken. 1 Eng østen Obling 3 Læs. 1 Eng paa Obling Mark er norden fra Mortenn Bruuens Dør norden Strømmen. Paa Aaed Mark 2 Læs. — Lavhævd under Dato (mangler) og adskillige Breve og Domme mellem Erich Lyche og M. Hans, salig, om Føuling Kirkes Tiende; Herredstings Dom om den Kirkegaard, Claus Nielsen ibor.

Holsted Sogn.

Kirkekornet 13 Ørte. 1 Eng, Kirkekrog, 12 Læs, ligger til Siechergaard. Enge kaldes Leueraae 6 Læs.

Enge i Schidennast 3 Læs. Enge i Vesterende i Brøttmade 2 Læs. 1 Eng kaldes Weyr 1 Læs. 1 Ager norden ved Præstegaarden.

Brørup Sogn.

Kirkekornet 16 Ørte. 1 Gaard i Tislund med 4 Otting Jord og 1 Eng i Eskier, til Kirken skylder Gaarden 3 Ørte Korn, halvt til Kirken og halvt til Præsten. Dekanen 1 Mk. Forbedelse 1 Skovsvin og al Herlighed, Engen i Eschier giver Særskyld. 3 Forbedelser paa samme Stavn hver 1 Mk. 1 Gaard i Eshelund giver 6 Mk. aarlig til Kirken, som Thomas Juell fik til Mageskifte af Kirken til Estrupgaard efter kgl. Skiftebrevs Lydelse; for Herlighed af samme Gaard har kgl. Majestæt ladet udlægge 1 Gaard i Schads Herred, i Faaborg Sogn, i Affuerbech (Agerbæk), som Jenns og Mads ibor, med al Herlighed Skovsvin, undtagen deres aarlig Landgilde, som ganger til Riberhus Len. Nok 1 Gaard i Øster Seekier med Skov og Mark og al Tilbehørighed, skylder til Kirken 6 Mk., Dekanen 1 Mk., 1 Skovsvin med anden Herlighed. 1 Skov kaldes Hisell ligger i Lannghou Enge. 4 Engkroge paa Sur Haffue (Surhave) Mark. 1 Eng paa Holsted Mark, kaldes Korskrog. 1 Eng hos Faanchewad. 1 Ager paa Eshlund Mark, ganger 1 Ørte Korn, naar den bruges. 1 Eng i Huollwad Mark, afstenet, hedder Prest Enge, skylder aarlig 13 Sk. 1 Alb., Præst og Kirke hver Halvparten, »Skylden følger altid Kirken«. 1 Eng hedder Stoerkrug. — Lavhævd 1530 Løverdag efter S. Petri. En Stadfæstelse paa Hævdet 1492. En anden Lavhævd paa Kirkegaarde 1491. Nok tvende Landstingsdomme. Lauridtz Skrams Brev paa de Enge til Brørup Kirke. Et kgl. Majestæts Confirmatz paa samme Enge 1537 Lørdag efter Gregorij. En Lavhævd paa Brørup Kirkegaard 1559 Lørdag efter Misericordiæ. 20 andre Breve og Tingsvidner paa Eshelunnd.

Lindknud Sogn.

Kirkekorn 16 Ørte. 1 Bol skylder aarlig 1½ Mk. og Dekanen 1 Mk. Forbedelse med anden Herlighed, som ganger af forne Bol. 2 Læs Eng ved Bækken hos Kirken til Bolet. 5 Agre paa Linndknud Mark til Bolet, nok 6 Læs Eng i Sortmade. 2 Læs Eng i Sortmade 3 Sk. — Kirkens Breve paa Bolet, som ligger ved Linndknud Kirke.

Leborg Sogn.

Kirkekornet 17 Ørte. 1 Eng kaldes Michells Haffue. 1 Eng hos Woedwad, omgrøftet, 12 Læs, som de Dorstrup (Drostrup) Mænd har.

Weyenn (Vejen) Sogn.

Kirkekornet 15 Ørte. 3 Tofter hos Kirken, hver skylder 2 Sk. 1 Eng paa Wordopmarch, 5 Læs, kaldes Kiercheenng.

Malt Sogn.

Kirkekornet 17 Ørte. 1 Eng i Darum i Giøring Herred, skylder aarlig til Malt Kirke 1 Mk., er (den) som Hanns Laursenn og Hanns Degenn bruger. 1 Toft hos Jes Nielsenns Gaard i Aashoe (Askov), som han skal holde Tællelys til Kirken eller give Kirken Penge derfor. 1 Toft og 1 Ager hos Præstegaarden og 1 Ko for Vin og Brød. (Koen maa være en Kirkeko, se foran S. 115).

Folding Sogn.

Kirkekornet 8 Ørte. 1 Eng i Folding Mark skylder 8 Sk. 1 Eng i Snaa Kier (Smaakær?) 2 Sk. danske.
